

Lucie Žulavská: Unijní směrnice o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla vznikla Česku takřka na míru

Praha, 9. ledna 2024

Jednou z velkých novinek tohoto roku bude nahrazení 24 let starého zákona o povinném ručení novým právním předpisem. “Zákon je transpozicí evropské motorové směrnice, která vznikala naprosto unikátním způsobem pod rukama českých zástupců v EU,” uvádí projektová manažerka Slavia pojišťovny JUDr. Lucie Žulavská, která byla u vzniku směrnice od jejího úplného zrodu v Bruselu až po její zasazení do české sbírky zákonů. O vývoji směrnice jsme si s ní nyní popovídali blíže.

Jak se stalo, že evropská motorová směrnice je z velké části českým dílem?

V podstatě shodou mnoha náhod. Z pohledu české strany vznikala skutečně naprosto unikátním způsobem. Myslím, že asi nikdy předtím se tady na žádném jiném evropském předpisu takhle nepracovalo. My Češi jsme totiž v této právní problematice měli velkou výhodu už od úplného začátku. Většina návrhů na evropské půdě pochází z pera Evropské komise, nejinak tato směrnice. Pojišťovací problematiku tam dostal na starosti mimo jiné jeden slovenský právník, pro nás známý kolega z direktoriátu pro finanční trhy (FISMA).

Vy jste tehdy problematiku řešila z pozice právníčky a gestora České asociace pojišťoven, že?

Ano, to bylo někdy v letech 2017/2018, kdy jsem do ČAPu nově nastoupila. A ještě, než Evropská komise předložila vůbec první oficiální draft, my už jsme se slovenským kolegou o těch základních premisách diskutovali. Bavili jsme se o tom, nakolik dávají či nedávají smysl z pohledu našich zákonů. Protože právník Evropské komise samozřejmě nemůže být expert na pojistné právo a na obchodní záležitosti týkající se pojištění vozidel. Tudíž už v tento moment jsme některé ty aspekty, které nejdříve Evropská komise viděla trošku zkresleně, uvedli na pravou míru. Také tím začal pozoruhodný trend, kdy jsme ohledně této směrnice měli na ČAPu vždy informace z první ruky.

To tedy pokračovalo i u dalších institucí?

Druhý orgán, který návrhy Komise projednává, je Evropský parlament. A také tady sehrála roli náhoda. Shodou okolností dostali tento právní předpis a jeho agendu z pozice stínových zpravodajů na starost dva čeští europoslanci, byla to Dita Charanzová a Jiří Pospíšil. Zejména s ním a jeho týmem probíhala výborná spolupráce. Takže to byla zase taková naše přímá spojka, měli jsme za českou stranu opět informace dříve, než je vůbec viděla odborná veřejnost, a hlavně jsme mohli plno zásadních faktů prodiskutovat a takříkajíc vyladit pro potřeby pojistného trhu.

Dále se to vyvíjelo podobně příznivě?

Pak přišlo na řadu projednávání v Radě EU, tam už samozřejmě byli také přítomni zástupci našeho ministerstva financí, což byli nedávno tragicky zesnutí Vladimír Příklad s Janou Čechovou, moji velmi blízcí přátelé – takže zase i ve třetím kroku, ve třetí evropské instituci, jsme měli informace úplně z první ruky. To, že jsme byli celou dobu takhle u zdroje, vedlo ve finále i k tomu, že během mého působení v Bruselu za mnou chodili zástupci z Německa nebo Francie a ptali se, jakým způsobem budou uchopeny jednotlivé body. Lépe jsme si to za ČR „naplánovali“ nemohli.

Po Radě EU už následovala práce na české podobě zákona?

Ještě úplně ne, jelikož samotnému schválení revidované směrnice předcházely tzv. triology, kdy se na finálním znění předpisu musí dohodnout všechny shora uvedené evropské instituce. Teprve poté je směrnice publikována v Úředním věstníku EU, a počíná tak běžet transpoziční lhůta pro jednotlivé členské státy EU. V České republice za ministerstvo financí dostali tuto agendu na starost Vladimír Příklad s Janou Čechovou, já jsem v té době vedla z pozice gestora na ČAPu sekci pojištění motorových vozidel, kam docházeli ředitelé autopojištění všech českých pojišťoven. Tenkrát jsme k tomu uspořádali několikadenní výjezdní zasedání – ČAP, zástupci pojišťoven a ministerstvo financí. Za Slavia pojišťovnu se ho účastnil můj nynější kolega Ladislav Bělina, který tedy byl přímo u vzniku tohoto zákona. Napsali jsme už ten první návrh tak, aby to zástupcům pojišťoven vyhovovalo, a aby tam byly zahrnuté všechny aspekty, které český trh potřeboval. Byl to celé skutečně velmi unikátní proces.

Nový zákon o povinném ručení vstoupí v platnost v průběhu roku 2024. Mimo jiné se díky němu zvýší minimální limity pojistného plnění, zvětší okruh povinně pojištěných vozidel, nebo například s konečnou platností zruší povinnost vozit u sebe zelenou kartu ve fyzické podobě (i když zpočátku jen na území ČR). Daleko větší roli bude hrát nově provozovatel vozidla, a to nejen z pohledu odpovědnosti.

K těmto významným změnám se s Lucií Žulavskou vrátíme zanedlouho v dalším rozhovoru.

Pro další informace kontaktujte:

Václav Bálek, tel.: 605 203 447, vaclav.balek@slavia-pojistovna.cz

O společnosti Slavia pojišťovna a.s.

Slavia pojišťovna, člen skupiny SPGROUP a.s. a expert na neživotní pojištění, staví na dlouholetých zkušenostech z pojišťovnictví, které sahají až do dob rakousko-uherské monarchie, do roku 1868. Je jedinou ryze českou pojišťovnou s tradicí na našem trhu již více než 150 let. Dnes patří mezi Top10 neživotních pojišťoven v České republice a patří mezi lídry v oblasti pojištění cizinců. Dlouhodobě se zaměřuje na zodpovědné řidiče, kterým v rámci autopojištění dokáže nabídnout zajímavé podmínky. Své služby poskytuje fyzickým osobám, živnostníkům, malým a středně velkým firmám, velkým korporacím či obcím a městům. Služby poskytuje i personálním agenturám a cestovním kancelářím. Prostřednictvím 18 poboček a více než stovky kontaktní míst obsluhuje více než 250 000 aktivních klientů. Ti mohou pojištění sjednávat, hlásit pojistné události či poskytovat fotodokumentaci k těmto pojistným událostem i plně online, přes webové stránky či on-line aplikace Slavia pojišťovny.